

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky utca 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113 (7 mellékállomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. u. 3-7-ig

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félmelel. Tel.: 113 (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

Deficit nélkül

Az elmúlt napok hírei sorában nagy figyelmet keltett az a jelentés, mely arról szól, hogy a Nehézipari Központi vállalatok elérték a veszteségmentes gazdálkodást. Ez nemcsak egyszerű közgazdasági hír, hanem el lehet mondani, hogy országunk viszonylatában is nagy jelentőséggel bír. Az államcsődöt megelőző nehézipari vállalatok deficitmentessége ugyanis a közre, az egész államháztartásra rendkívül kedvező hatást gyakorol. A reakciónak, de még az egyébként jóhiszemű aggodalmaskodóknak kedvenc vesszőparipája volt az elmúlt évben, hogy milyen óriási terhet jelent az államháztartásra az államcsődöt megelőző nehézipari vesztesége. Nagy szeretettel emlegettek, hogy ezekből az államcsődöt megelőző vállalatokból nemhogy haszna volna az államnak, hanem káros kára, egyrészt a tényleges ráfizetés, másrészt az az elmaradt adóbevétel, amelyet az előbb még magánkézben lévő nagyvállalatok teljesítettek.

Ez a szarvasokoskodás egyszerű megdőlt, miután immár a nehézipari vállalatok veszteségmentesen termelnek, sőt rövid idő múltán bizonyára hasznót is produkálnak, mely természetesen most már nem néhány kapitalista juttára szolgál, hanem az egész ország gazdasági fellendülésére.

Meg kell állapítani, hogy nem az államcsődöt megelőző vállalatok állottak elő ezeknél az üzemeknél a deficit, mert annak oka főleg a háborús rombolás következtében az üzemekben beállott hiányok voltak. Természetesen elsősorban a háborús rombolás következményeként kellett kiküszöbölni és az üzemeket olyan állapotba hozni, hogy azok a termelést teljes mértékben szolgálhassák. Azt is meg lehet említeni, hogy a múltban a mindenkori kormány jelentős támogatásban részesítette a nehézipart, úgyhogy tulajdonképpen az államnak súlyos millióiba került a nehézipar funkcionálása.

Ennek az állapotnak véget vet a demokratikus rendszer. A miniszerekelnökhöz beterjesztett jelentésből láthatjuk, hogy a nehézipari vállalatok az állami gazdálkodás tizenhét hónapja alatt kiheverték a háborús rombolás következményeit és felülemelkedtek az elhanyagoltságuk és szerveszetlenségük azon az állapotán, amelyben a vállalatok korábbi tulajdonosai tartották azokat.

Örvendtes ennek a jelentésnek további része is. Megtudjuk belőle, hogy a kormány 1947 őszén vette programjába az állami kezelésbe került vállalatok deficitmentes gazdálkodásának 1948 május 1-ig való megvalósítását. A vállalatok ezt a feladatot végrehajtották és 1948 május 1-től nem szorulnak többé állami hitelekre, amelyek eddig a veszteség fedezésére szolgáltak. Hasonlóképpen megnyugtató a jelentésnek a munkamenet- és a termelékenységére vonatkozó része. Hatvanöt ezer fizikai dolgozó termelésének az értéke két évvel ezelőtti alig haladta meg a havi 77 millió forintot. Azóta a termelés 227 százalékkal emelkedett és már az úgynevezett békebeli mértéket is túlhaladta.

Természetes, mint ezt a jelentés is hangoztatja, a nehézipari vállalatoknak nemcsak a deficitmentesség, de virágzóvá is kell válniuk. A vezetőségi vállalat is, hogy a ter-

Elkerülhetetlen a zsidó-arab háború

A zsidó csapatok súlyos harcok után benyomultak Jaffába Szíriai csapatok átlépték a palesztinai határt, bevonultak Jerikóba

Jeruzsálem. Az AFP jelentése szerint a zsidó csapatok igen súlyos harcok után mélyen benyomultak Jaffába. A pályaudvar már a kezükben van. A zsidók és arabok egyaránt jelentős veszteségeket szenvedtek.

Azzam pasa, az Arab Liga főtitkára kijelentette, hogy a cionisták kihívták az arabokat, mi pedig elfogadjuk a kihívást és mindent elkövetünk, hogy a legközelebbi időben beül legyőzzük ellenőseinket.

Más hírforrások szerint is az utolsó 24 órában Palesztinában válságosra fordult a helyzet és az arab-zsidó háború elkerülhetetlennek látszik. Véres harcokról érkeznek jelentések Jaffáról a zsidó csapatok, az Irgun szervezete támad, míg Tel-Avivnál és Haifánál az arab csapatoknál van a kezdeményezés. Abdullah, Transzjordánia királya szerint a háború elkerülhetetlen. A szíriai csapatok több helyen átlépték a palesztinai határt és sok helységet elfoglaltak 8 kilométer mélységben. Hír szerint Jerikóba is bevonultak. Kairóba is elindul két katonavonul, a katonák az egyiptomi katonasághoz hasonló öltönyt, ruhát viseltek, de felségjelzés nem volt az egyenruhájukon. A katonavonul célja ismeretlen. Dél-Palesztinában több helyen Abdullah, Transzjordánia királyát kiáltották ki királynak. Az UNO döntése értelmében Dél-Palesztina egyes részeit is az új önálló Zsidóállamhoz csatolták volna. Palesztinában a helyzet egyre feszültebb.

Az Egyesült Nemzetek politikai bizottságában az arab megbízott kijelentette, hogyha nem jön létre megállapodás a gondnokság kérdésében, az arabok az angol mandátum lejártával kiköltözték az egységes, független palesztinai államot.

A párisi rádió közkeletű tudósítója a palesztinai küzdő felek erőviszonyával foglalkozva megállapítja, hogy az arab önkéntes alakulatok létszáma a különböző államokból kb. 13.000 főre tehető. A reguláris hadseregek között legnagyobb az iraki, amelynek létszáma 30.000, de ebből csupán tízezer ember használható fel a palesztinai hadműveletekre, a transzjordániai arab légió mindössze kb. 8000 főt tesz ki. A palesztinai zsidó haderők létszáma 30-40.000 főre rug és felszerelésük, fegyverzetük, irányításuk és fegyelmük — minden külföldi tudósító egybehangzó megállapítása szerint — kitűnő. (MTI)

Jeruzsálem. A szíriai vezérkar felüggasztotta a szabadságolások és az ország déli részében állomásozó csapatokat készenléthe helyezték. Az egyiptomi szabadságos katonák parancsot kaptak, hogy haladéktalanul vonuljanak be egységeikhez. A honvédelmi miniszter felhatalmazta a tiszteket és katonákat, hogy jelentkezzenek palesztinai szolgálatra.

melés értéke eléri a havi 200 millió forintot, még pedig változatlan munkalétszám mellett, ami tavábbi 16 százalékos eredményt jelent. Ezzel megteremtik a nehéziparban a hároméves tervnek két és fél éves végrehajtásának lehetőségét.

Az Arab Liga tagállamainak rendes hadseregei rövidesen átfogó támadást intéznek Palesztina ellen.

A Reuters iroda diplomáciai tudósítója szerint a transzjordániai betörés Palesztinában válságot idézhet elő Nagybritannia és az arab államok között. Ha azok a hírek megfelelnek a valóságnak, hogy Abdullah király csapatai behatoltak Palesztinába, a brit kor-

mány komoly intézkedésekre kényszerül.

A hírek szerint a transzjordániai haderő, amely elfoglalta Jerikót, Jeruzsálem felé tör.

Az angol rádió kedden délután közölte, hogy a palesztinai brit katonai kormányzó hivatalosan megcáfolta azokat a híreket, hogy Transzjordániából, Libanonból, Szíriából sorkatonaság lépett át Palesztina határára. Valószínűleg mi-

Az országgyűlés megszavazta a felhatalmazást

Az országgyűlés keddi ülésén Csejkei Ernő (Kisgazda) beterjesztette a bizottságok jelentését az egyes ipari vállalatok állami tulajdonba vételéről szóló törvényjavaslatról.

Ezután Tóth Endre (parasztpárti) előadó ismertette a rendeleti kormányzásról szóló felhatalmazás meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslatot.

A javaslatához először Barankovics István (DNP) szólott hozzá. Nem látja indokoltnak a rendeleti úton való kormányzást és ezért azt nem fogadja el. Helytelenül lette az iparvállalatoknak rendeleti úton való államcsúszását is.

Barankovics kijelentéseit élénk közbeszólások utasították vissza.

Beszéde végén Barankovics az egyházzal kapcsolatos kérdésekről beszélt és közölte, hogy a két munkáspárt egyesüléséből megszülető Magyar Dolgozók Pártja lesz. Amit néhány hónap alatt teremtetünk bebizonyította, hogy a demokrácia erejének összefogása el nem képzelt útemben emeli az ország jólétét és biztonságát.

Nem véletlen, hogy a koalíció

álloít a demokrácia és a béke mellett.

Horváth Zoltán arról szólt, hogy már deficitmentesek a NIK üzemek és ez döntő bizonyíték emellett, hogy a demokráciában az állami közönségi termelés eredményesebb, mint a tőkés termelés. Az államcsúszással a demokrácia azt vette vissza, amit a tőkés az elmúlt három év alatt a magyar dolgozóktól elraboltak. Különbösgel tesztünk a saját munkából szerzett vagyont és a mások munkájából haragsolt vagyont között. A munkából szerzett vagyont a demokrácia megvédi, azon túl segítségben és támogatásban részesíti.

Ezután Horváth Zoltán rámutatott arra a nagyjelentőségű tényre, amit a munkásoktól belüli 30 éves szakadás megszűnése jelent. A magyar demokrácia legbiztosabb pillére a két munkáspárt egyesüléséből megszülető Magyar Dolgozók Pártja lesz. Amit néhány hónap alatt teremtetünk bebizonyította, hogy a demokrácia erejének összefogása el nem képzelt útemben emeli az ország jólétét és biztonságát.

Nem véletlen, hogy a koalíció

nősítette azt a hírt is, hogy Abdullah, Transzjordánia királya hadat üzen Palesztinának és hogy csapatai elfoglalták Jerikót.

A brit katonai kormányzó szövívője hangoztatta, hogy az angol csapatok a mandátum lejártáig megakadályoznak minden inváziót akár arab, akár zsidó részről.

Lake Success. Az Egyesült Nemzetek közgyűlése 46 szavazattal, ellenszavazat nélkül elhatározta, hogy azonnal akciót indít Jeruzsálem megvédése érdekében.

másik két pártja a Független Kisgazda Párt és a Nemzeti Parasztpárt is elismeri az egységnek az erejét, akkor amikor a demokrácia erőinek szorosabbra fűzését teszi programjává, amit valamilyen örömmel fogadunk, akiknek a demokrácia szívügye. Horváth Zoltán a felhatalmazási javaslatot a négy koalíciós párt nevében elfogadta. A nagy tetszéssel és tapsal fogadott beszéd után

Pócsa Lajos (Pártonkívüli) szólalt fel, a felhatalmazás megadása ellen majd a Ház a javaslatot elfogadta.

Molnár Imre elnök közölte, a gyorsírói feljegyzés alapján utólag megállapította, hogy Barankovics István beszéde közben a nagy zajban egy közbeszóló képviselő részéről egy külföldi államfő személyét sértő megjegyzés hangzott el.

A nagy zajban a képviselő személyét sem lehetett megállapítani, de figyelmezteti az illető képviselőt arra, hogy súlyosan vétett az országgyűlés méltósága és tekintélye ellen s megállapította, hogy ilyen, vagy hasonló közbeszólásoknak nincs helyük a magyar parlamentben.

Debrecenben és környékén súlyos kárt okozott a gyümölcsösben a fagy

A város határában 9 fokos fagyot mértek

Keddre virradó éjszaka fagy pusztított Debrecenben és környékén a gyümölcsösökben és mezőgazdasági növényekben. A hőmérő bigánya mélyen 0 fok alá süllyedt, a határban —8, —9 fokot is mértek.

Különösen súlyos a kár a kertészekben. A virágzó gyümölcsfák szirmai reggelre rozsdabarnára váltak és lehullottak. Debrecenben és a környező községekben csaknem 100 százalékos a kár a gyümölcsösökben: kajszinbarack, szilva, cseresznye, meggyben. De nagy pusztítást okozott a hideg a korai babban és burgonyában is, valamint veteményekben, is. Bocskaikeletről, Teglásról, Hajdúhadháztól érkezett jelentések szerint a szőlőben is nagy pusztítást okoztak az éjszakai fagy, a gyenge szárak és levelek valóságos megfagyásig.

Vámospercsen, Hajdúszoboszlón és a megye más helyein a termékek egész éjjel tűzrakásokkal próbáltak védekezni, de az erős fagy így is tönkretette a gyümölcs- és szőlő-

termést. Az egyes községekben erősebb jelentéket megerősíti a városi kertészet, a kertgazdasági kísérleti állomás és a Tiszántúli Földművelésügyi Tanács tájékoztatója. A városi kertészet gyümölcsösökben is 80-100 százalékos a kár.

A kafaoszokban a fagy nem tett jelentős kárt.

Egy szakértő gazda az elmúlt éjszakai fagykárokról a következőképpen tájékoztatta munkatársunkat:

— A nagy bajt az okozta, hogy a napok óta tartó dermesztő északi szél hűfő estére megszünt és az egyre hidegebb levegő megállott. A kár nemcsak Debrecenben nagyok, hanem a vidéken is. Különösen érzékeny kár érte a gyümölcsösöket, melyekben a barack, dió és cseresznye termése teljesen elpusztult. A kertj veteményekben is igen jelentékeny a kár. A bolgár kertészekben a le nem takart gyenge paántak mind elfagytak. Nagyon megsínylette a fagyot a szőlő is, melynek szép fejlődését tönkretette.

A kenyérmagvakban szerencsére

Gyermek felvételek
Horváth fotóiból
Sinaffy-utca 1-5.

kár, mely az ország egyes vidékein az elmúlt éjszaka pusztított. Az ipar és mezőgazdaság egyaránt mutatkozó eredményessége adja az ország gazdasági boldogulását és jelzi, hogy a demokrácia gazdasági vonala is jó utat jelent.

